

holdet af forsikringsbetingelserne, hvis særlige grunde taler for det.

Der foreslås på den baggrund ikke andre lovregler om retshjælpsforsikring end reglen om, at fri proces skal afslås, hvis ansøgeren har retshjælpsforsikringsdækning, jf. pkt. 4.3 ovenfor, samt nogle overgangsregler, som følger heraf, jf. nedenfor.

Forslaget om, at fri proces skal afslås, hvis ansøgeren har retshjælpsforsikringsdækning, har som anført af Retsplejerådets flertal den konsekvens, at kravet af forsikringsbetingelserne om, at sikrede, der opfylder de økonomiske betingelser for at få fri proces, skal søge fri proces, bør ophæves. Forsikring & Pension har som nævnt i pkt. 5.2 ovenfor erklæret sig enig heri.

For at opnå en ensartet og samtidig ikrafttræden af denne ændring af forsikringsbetingelserne allerede ved lovens ikrafttræden foreslås en lovregel herom. I samme forbindelse foreslås vilkåret om, at der ikke er selvrisiko, når ansøgeren har fri proces, ændret til, at der ikke er selvrisiko, når ansøgeren opfylder de økonomiske betingelser for at få fri proces. Formålet hermed er at videreføre den eksisterende fritagelse for selvrisiko, som gælder for personer, der opfylder de økonomiske betingelser for at få fri proces. Den foreslåede regel svarer til den lovregel om ændring af forsikringsbetingelserne, som blev gennemført i 1988 i forbindelse med indførelsen af princippet om, at fri proces er subsidiær i forhold til retshjælpsforsikringsdækning, jf. pkt. 4.1.6 ovenfor.

Forsikring & Pension har i forbindelse med høringen over betænkningen anført, at Forsikring & Pension er modstander af, at der ikke skal være selvrisiko på retshjælpsforsikringen, når sikrede opfylder de økonomiske betingelser for at få fri proces. Det forekommer efter Forsikring & Pensions opfattelse uhenigtsmæssigt, at forsikringsselskaberne skal vurdere, om de økonomiske betingelser er opfyldt, alene med henblik på at afgøre, om der skal betales selvrisiko. Forsikring & Pension fremhæver samtidig, at Retsplejerådet foreslår at indføre en egenbetaling på 1.000 kr. i forbindelse med fri proces. Parallelt hermed bør der efter Forsikring & Pensions opfattelse på retshjælpsforsikringsområdet – af bl.a. præventive hensyn – gælde en vis egenbetaling i form af en generel selvrisiko.

Efter Justitsministeriets opfattelse bør der imidlertid ikke ved indførelse af selvrisiko, når sikrede opfylder de økonomiske betingelser for fri proces, på denne måde foretages en så væsentlig udhuling af det grundlæggende princip om, at retshjælpsforsikringen er den primære sikring mod befolkningens procesudgifter. Hertil kommer, at der som nævnt efter de gældende

forsikringsbetingelser ikke sker fradrag af selvrisiko, når sikrede har fri proces. Endvidere bemærkes, at Retsplejerådets forslag om at indføre egenbetaling for fri proces ikke er medtaget i lovforslaget, og at der endvidere – som en ændring i forhold til Retsplejerådets lovudkast – foreslås en særlig regel om fritagelse for betaling af retsafgift, når en part har retshjælpsforsikringsdækning og opfylder de økonomiske betingelser for fri proces, jf. pkt. 4.3 ovenfor.

Med hensyn til Retsplejerådets flertals overvejelser om tvangsfuldbyrdelse og forsikringsmaksimum bemærker Justitsministeriet, at Forsikring & Pension i sit hørings svar over betænkningen har anført, at Forsikring & Pension stiller sig positiv over for forslaget om, at retshjælpsforsikringen også bør dække en eventuel nødvendig tvangsfuldbyrdelse, men at forsikringsselskaberne bør kunne lade forsikringsdækningen afhænge af rimeligheden af at søge tvangsfuldbyrdelse gennemført i den konkrete sag. Forsikring & Pension har endvidere noteret sig Retsplejerådets flertals anbefaling, hvorefter de enkelte forsikringsselskaber løbende – og navnlig efter en gennemførelse af Retsplejerådets forslag om sagsomkostninger – bør overveje, om der kan være grund til at forhøje forsikringsmaksimum med henblik på at fastholde den nuværende fordeling, hvor udgifterne i så godt som alle sager kan rummes inden for forsikringsmaksimummet. Forsikring & Pension anfører i den forbindelse, at selskaberne må antages løbende at tilpasse forsikringsdækningen til kundernes behov.

Med hensyn til Retsplejerådets mindretals overvejelser om salæret til advokater, der påtager sig at føre en retssag for en part med retshjælpsforsikringsdækning, bemærker Justitsministeriet, at de gældende retshjælpsforsikringsbetingelser indebærer en standardisering af salæret i overensstemmelse med de principper for udmåling af sagsomkostninger til dækning af udgifter til advokatbistand, som domstolene anvender. Det bemærkes endvidere, at advokater ud over prisen har mulighed for at konkurrere på parametre som f.eks. kvalitet og service, og at der også er mulighed for pris konkurrence inden for de rammer, som det standardiserede salær sætter.

En ændring af de gældende retshjælpsforsikringsbetingelser med hensyn til salæret til sikredes advokat ville endvidere kunne betyde, at forsikringsselskaberne ville kræve at kunne anvise sikrede en bestemt advokat efter forsikringsselskabets valg, eller at forsikringsdækningen blev ændret til et tilskud, således at sikrede selv måtte betale et eventuelt salær ud over det standardiserede salær, som kan udledes af de princip-